EKNE VASSVERK – VANNFORSYNING I 60 ÅR

Kilde: Styreprotokoller for Ekne Vassverk - nov. 2021/Terje Krogstad

60-ÅRS JUBILEUM

I disse dager (nov 2021) er det **60 år siden Ekne Vassverk startet vannforsyning** til rundt 40 husstander og gårdsbruk på Ekne.
På grunn av den prekære vannforsyningssituasjonen for store deler av byga tok Ekne Bondelag høsten 1955 initiativ til å nedsette en nemd for planlegging og utredning av et vassverk for bygda.
Følgende medlemmer ble valgt til denne nemda: Gunnar Vodal, Arne Vestrum og Martin Dahlen. De møttes første gang for konstituering i Uthaugan 4.februar 1956. Arne Vestrum ble valgt til formann. De hadde Sønningen og Byavatnet som mulige vannkilder. Planlegging og befaring var utfordrende midtvinters, og de bestemte seg for å starte arbeidet med medlemsverving og kartlegging av behov.

3.aug 1956 var nemda på befaring med fylkesagronomen mellom Sønningen og Langfallet, og han fant at forholdene lå godt til rette for en vannledning i dette området.
27.febr 1957 møtte 11 interesserte på et informasjonsmøte på Haugen. Der ble det orientert om erfaringene fra etablering av et vassverk på Skogn noen år tidligere. Nemda ble supplert med Idar Falstad, som etter hvert ble formann i nemda, og Torleif Stavrum.
Frem til våren 1958 hadde nemda ved herredsagronom M. Dahlen laget skisser over ledningsnettet og et foreløpig kostnadsoverslag, samt finansieringsplan for anlegget som skulle forsyne 37 abonnenter.
Disse planene ble presentert på et informasjonsmøte 7.mai 1958 på Haugen.
Deltakerne var enige om å fortsette arbeidet, og 11 deltakere tegnet seg for andeler.
I tiden fremover ble det jobbet med leiekontrakter for grunn, grunneiererklæringer, engasjering av rådgivende konsulent, vedtekter, diverse søknader om økonomisk tilskudd og formalisering i form av andelslag. Det første kostnadsoverslag fra teknisk konsulent var på kr 311.110, inkl. et beredskapsbasseng ovenfor Skolehjemmet (Falstadsenteret).
Dette bassenget ble lagt inn som sikring av nok vann til brannslukking ved Skolehjemmet.
Årlige driftsutgifter ble estimert til kr 13.877.

Konstituerende møte i Ekne Vassverk ble hold på Haugen 10.september 1959. Alle som hadde meldt sin interesse for deltagelse hadde fått skriftlig invitasjon. På dette møtet ble det vedtatt å starte utbygging og etablere laget med navnet **A/L Ekne Vassverk**. Videre ble det vedtatt vedtekter og foretatt valg av styre med følgende personer: Johan Arnt Dahlen (form), Oskar Hojem, Erling Støre, Arne Vestrum og Bjarne Lyngstad. Styret ble gitt fullmakt til å sette i gang utbygging, kreve inn andelsinnskudd og ta opp nødvendige lån.
Andelsinnskuddet ble estimert til kr 72.140, og i vedtektene var andelene verdsatt til kr 15 (i nærheten av 4.800 andeler). I februar 1960 ble andelsverdien økt til kr 20. Ved andelsinnbetaling var beløpet for en husstand kr 800, regnet ut fra 40 andeler.
Videre i 1959-61 ble det jobbet med å få underskrevet grunneiererklæringer og etablert finansiering, herunder søknader om økonomisk bidrag, bl.a. fra Landbruksdepartementet, Skogn kommune, Trøndermeieriet, Norges Brannkasse, Skogn Frol og Aasen Branntrygdelag, Fjellstyret i Skogn, Levanger og omegn jeger- og fiskeforening. Det ble også gjort avtaler med eierne av fallrettigheter/grunneiere om uttak av vann fra Sønningen.

Graving av vannledning ved grensa mellom Gevika og Uthaugan. Fv Martin Dahlen, skjult bak maskina usikker, Knut Vodal, Gunnar Vodal, Sverre Vestli, Konrad Vodahl, Trygve Grav og Erling Støre.

ANLEGGSSTART På nyåret 1961 ble det annonsert etter anbud på graving av 11.700 m grøfter, sprengningsarbeider, støpearbeider, rørleveranser og rørlegging.

I mars ble **Brødrene Indahl** valgt til hovedentreprenør, med Jorulf Kvam som underentreprenør for gren- og stikkledninger i plast. Firmaet Albert E. Olsen ble valgt som leverandør av rør og rørdeler. Fordelingsnettet skulle legges med eternittrør. Total anbudssum var på kr 231.850 inkl. rør, men utkjøring var forutsatt utført på dugnad av medlemmene. Endelig total anleggskostnad ble i januar 1963 satt til kr 250.913.

I april 1961 ble kontrakten med Brødr. Inndal konkludert, og det ble da referert avtale om at: ***"Tidsfrist for at vannet rinner i rørene settes til 15.oktober 1961".*** Det var knyttet dagmulkt til overskridelse av denne fristen. Vi har ikke nøyaktig dato for når ledningsnettet ble trykksatt for normal forsyning, men det kan se ut som om tidsfristen ble overholdt. Det finnes i hvert fall ikke referanser til dagmulkt. Beregning av vannavgift var fra starten basert på det antall andeler den enkelte abonnent hadde. Det ble gjort vedtak om at vannavgift skulle faktureres fra 1.januar 1962 med kr 3,- pr andel, dvs. kr 120 pr år for en husstand.

På årsmøtet i mars 1962 ble det fremsatt et forslag om å arrangere en tilstelning/fest for medlemmer og entreprenører for å markere fullføringen av vannverksutbyggingen. Dette forslaget fikk stor tilslutning, og styret fikk fullmakt til å organisere en slik tilstelning. Denne festen ble arrangert på Haugen 8.juni 1963 med ca 100 deltakere.

25-ÅRS JUBILEUM

Det er i disse dager også **25 år siden Ekne Vassverk kunne levere renset drikkevann** fra et nybygd renseanlegg ved Vestrum. Det er nevnt et sted at anlegget ble satt i drift 8.okt 1996.
Det kom etter hvert til mange nye abonnenter, spesielt fra 1980 da boligfelt II ble bygd ut i Falstadberget. I 1988-89 ble også et boligfelt III planlagt med 32 boenheter.

VANNKVALITET Utover på 80-tallet ble det reist spørsmål om kvaliteten på vannet fra Sønningen. Den kjente brunfargen fra humus hadde alltid vært der, men nå ble det også rettet oppmerksomhet mot bakterieinnhold. På denne tiden ble også en ny modell for avgiftsberegning vedtatt.
Beregningsgrunnlaget ble endret fra andeler til antall dyr for husdyrbrukere og en fast avgift for husholdninger og fritidsboliger.

I begynnelsen av 90-årene foretok Næringsmiddelkontrollen analyser av vannprøver, og disse viste for høye verdier for bakterieinnhold. Som alternativer for forbedring av vannkvaliteten ble både en forlengelse av ledningen i Sønningen til dypt vann og grunnboring diskutert. Men man hadde også allerede vinteren 1990 begynt å snakke om bygging av et filtreringsanlegg.

Det ble søkt råd og bistand fra Levanger Kommune ved kommuneingeniøren. Det ble fort klart at det var behov for faglig assistanse fra en rådgivende konsulent, og i juni 1994 ble det inngått avtale med Østlandskonsult AS for å utrede alternativer for ny vannforsyning.

Flere alternativer ble diskutert: a) Beholde Sønningen som råvannskilde b) Forsyning fra Levanger Kommune c) Byavatnet
d) Grunnboring

RENSEANLEGG På årsmøtet 30.jan 1995 ble det vedtatt å gå for en løsning med renseanlegg for vann fra Sønningen. Dette var også det anbefalte alternativet fra Østlandskonsult. Renseanlegget var tenkt lagt ved Vang og burde bygges med membranfiltrering og tilsetting av klor og/eller lut. Senere ble UV-bestråling valgt som 2.rensetrinn i stedet for klortilsetting. Interkonsult AS ble engasjert som rådgiver for planlegging av renseanlegget.

Flere leverandører var interessert i leveranser, men et firma skilte seg fort ut; **K Lund AS** fra Trondheim. I sept 1995 leverte de sitt forslag med leveranser fra Birger Christensen AS, og på årsmøtet 11.03.96 presenterte firmaet v/Arvid Engløkk tilbud på

sitt membranfiltreringsanlegg. Selve renseanlegget hadde et kostnadsoverslag på kr 2.845.000. Styret fikk fullmakt til å inngå avtale med K Lund AS.
En nærmere vurdering førte til at renseanlegget med økonomisk begrunnelse skulle plasseres ved Vestrum, der det ligger i dag.

I mai var arbeidet i gang med bygging av huset, og gravearbeider med nye ledninger var også allerede i gang. Etter hvert ble utstyret fra K.Lund montert i bygningen. Etter noe plunder under igangkjøring og litt ombygging kom anlegget i stabil drift.

Fra oktober 1996 kunne Ekne Vassverk levere renset drikkevann fra det nye anlegget med membranfiltrering og UV-bestråling. Formell overtakelse var 1.januar 1997.

Det er foretatt mange viktige oppdateringer og fornyelser i årene som har gått. Verd å nevne er at organisasjonsformen ble endret i juli 2014 fra A/L (andelslag) til SA (samvirkeforetak), slik at navnet i dag er **Ekne Vassverk SA**. Dette var en myndighetspålagt endring.
To separate vasslag ble også innlemmet i Ekne Vassverk: **Sjøgrenda Vasslag** fra 1.1.1985 og **Innerbygda Vasslag** i mai 1998.
I dag leverer vassverket drikkevann til ca 265 boenheter, 27 fritidsboliger, 13 husdyrbrukere og 6 andre nærings-/offentlige bygg.
Det er flott å se at et slikt tiltak som fremsynte Eknesbygg tok initiativ til fremdeles holdes i god hevd og leverer et

livsviktig gode til bygdas innbyggere 60 år etter oppstarten.

I dag fremstår Ekne Vassverk SA med moderne renseteknologi, et godt vedlikeholdt og oppdatert renseanlegg, fornyet distribusjonsnett, erfarne driftsoperatører og en drikkevannsforsyning av meget god og stabil kvalitet.

Vi gratulerer Ekne Vassverk med både 60-års og 25-års jubiléene!